

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Foltase a soudců Mgr. Davida Hipšra a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **P. S.**, zastoupený Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Pardubického kraje**, se sídlem Komenského náměstí 125, Pardubice, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích ze dne 16. 3. 2016, č. j. 52 A 66/2015 - 42,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Rozhodnutím Městského úřadu Holic (dále též „správní orgán I. stupně“) ze dne 3. 3. 2015, č. j. MUHO-4234/2015, byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona č. 361/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

[2] Žalobce podal proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně odvolání, které zamítl jako opožděné žalovaný rozhodnutím ze dne 25. 5. 2015, č. j. KrÚ 33667/2015/ODSH/14.

II.

[3] Proti citovanému rozhodnutí žalovaného podal žalobce žalobu, kterou zamítl krajský soud shora označeným rozsudkem. Krajský soud dospěl ve shodě se žalovaným k závěru,

že žalobce nepodal odvolání v zákonné lhůtě. Lhůta k podání odvolání počala běžet dne 17. 3. 2015 a skončila dne 31. 3. 2015, přičemž ve správním spisu je založeno pouze odvolání, které doručil zmocněnec žalobce Ing. X správnímu orgánu I. stupně až dne 7. 4. 2015. Toto odvolání tedy bylo učiněno opožděně, přičemž žádné další podání správnímu orgánu I. stupně doručeno nebylo. Krajský soud doplnil, že v případě elektronických podání je nutno, aby byla v zákonné lhůtě doručena (nikoliv pouze odeslána) správnímu orgánu. Dále soud zdůvodnil, z jakých důvodů nepovažoval za nutné provést stěžovatelem navrhané důkazy. V rozsudku krajský soud také obsáhle poukázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu, která se zabývala postupem zmocněnce stěžovatele, zástupce stěžovatele a dalších osob v obdobných řízeních. Na základě ní dovozuje, že předmětné jednání, jehož smyslem je docílit pouze zániku odpovědnosti za přestupek, nepoživá soudní ochrany.

III.

[4] Proti citovanému rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) včasnou kasační stížnost.

[5] Stěžovatel krajskému soudu vytkl, že potvrdil závěr žalovaného o opožděnosti předmětného odvolání. Stěžovatel je názoru, že odvolání podal včas, neboť jeho zmocněnec zaslal správnímu orgánu odvolání elektronickou formou dne 30. 3. 2015, což potvrzuje i printscreen předložený krajskému soudu. Podle stěžovatele správní orgán I. stupně nepotvrdil doručení včas učiněného odvolání. Poukázal na praxi jiných správních orgánů a soudů při potvrzování e-mailů. Stěžovatel dále poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 9. 2015, č. j. 8 As 6/2015 - 37, z něhož dovozuje, že printscreen odchozího e-mailu zpravidla nebude postačovat k prokázání odeslání e-mailu. S tím stěžovatel souhlasí. Má však za to, že právě onu výjimku z pravidla může představovat situace, kdy jiný důkaz není možné zajistit. Podle stěžovatele v daném případě prokázání odeslání e-mailu postačovalo i k prokázání jeho doručení. Stěžovatel dále krajskému soudu vytkl, že neprovedl jím navrhané důkazy. Pokud by byl proveden důkaz „*znaleckým ohledáním podatelny*“, mohl by znalec prokázat, že tato podatelna ve skutečnosti předmětným odvoláním disponuje. Důkazní návrh na ohledání podatelny úřadu je jistě nezvyklý a v jistém úhlu pohledu též extrémní. Jde ovšem o jedinou možnost, jak může stěžovatel prokázat doručení odvolání. Stěžovatel dále namítl, že věc nebyla projednána nezávislým a nestranným soudem (byť stěžovatel nemá žádné konkrétní důvody, pro které by mohl vznášet námitku podjatosti), neboť rozsudek je „*kompilací pomluv zástupce stěžovatele a dalších osob*“.

[6] S ohledem na výše uvedené stěžovatel navrhl zrušení rozsudku krajského soudu a vrácení věci k dalšímu řízení.

IV.

[7] Žalovaný ve stručném vyjádření ke kasační stížnosti odkázal na své rozhodnutí a rozsudek krajského soudu. Navrhl zamítnutí kasační stížnosti.

V.

pokračování

[8] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[9] Kasační stížnost není důvodná.

[10] Předmětem soudního přezkumu je rozsudek krajského soudu, kterým byla zamítnuta žaloba směřující proti rozhodnutí žalovaného, jímž bylo pro opožděnost zamítnuto odvolání stěžovatele. Stěžovatel v žalobě a následně v kasační stížnosti tvrdil, že jeho zmocněnec doručil v odvolací lhůtě do elektronické podatelny správního orgánu I. stupně včasné odvolání.

[11] Doručováním do elektronické podatelny orgánů veřejné moci se Nejvyšší správní soud již opakovaně zabýval. Z konstantní judikatury plyne, že je odpovědností účastníka řízení, jaký zvolí v řízení procesní postup, včetně volby komunikačních prostředků a akceptace rozdílů, které z povahy jednotlivých komunikačních prostředků plynou (podpůrně srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 7. 2008, č. j. 8 Afs 55/2008 - 70, ze dne 4. 9. 2015, č. j. 8 As 6/2015 - 37, ze dne 15. 9. 2015, č. j. 8 As 57/2015 - 46, a usnesení téhož soudu ze dne 9. 8. 2012, č. j. 9 As 100/2012 - 29, všechny rozsudky Nejvyššího správního soudu jsou dostupné na www.nssoud.cz). Doručování elektronickou formou s sebou nese větší riziko, že zpráva nebude doručena. Prokazování doručení do elektronické podatelny orgánu veřejné moci je obtížnější než u jiných klasických forem doručení (poštou atp.). V případě odesílání zásilky klasickou poštou postačuje prokázat pouze předání k přepravě, zatímco v případě e-mailu je třeba prokázat předání, tj. doručení, do elektronické podatelny správního orgánu (podpůrně srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2014, č. j. 7 Afs 113/2014 - 33, ze dne 16. 7. 2015, č. j. 9 As 261/2014 - 44, usnesení téhož soudu ze dne 11. 8. 2006, č. j. 8 Afs 82/2006 - 68, či rozhodnutí Ústavního soudu ve věci sp. zn. III. ÚS 2361/08 a sp. zn. I. ÚS 250/05). Dále je třeba uvést, že činí-li účastník úkon vůči správnímu orgánu elektronicky, je na něm, aby doložil, že podání správnímu orgánu skutečně došlo (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 9. 2015, č. j. 8 As 6/2015 - 37, a rozsudek ze dne 7. 1. 2016, č. j. 9 As 43/2015 - 31). Co se týče prokázání odeslání písemnosti prostřednictvím e-mailu, Nejvyšší správní soud uvedl v usnesení č. j. 8 Afs 82/2006 - 68, že „*výtisk emailové hlášenky*“ není nenapodobitelný a „*v případě vzniku pochybností o odeslání zprávy proto zpravidla nebude postačovat k prokázání tohoto odeslání*“ (obdobně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 7. 2008, č. j. 8 Afs 55/2008 - 70). Stejný závěr je platný ve vztahu k printscreenu obrazovky elektronické podatelny (či jiného e-mailového klienta). Jím lze zpravidla prokázat pouze odeslání podání, nikoliv jeho doručení (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 9. 2015, č. j. 8 As 6/2015 - 37).

[12] Optikou výše uvedeného nahlížel Nejvyšší správní soud na danou věc a ve shodě s krajským soudem a žalovaným dospěl k závěru, že stěžovatel odvolání nepodal v zákonné lhůtě. Lhůta k podání odvolání počala běžet dne 17. 3. 2015 a skončila běžet dne 31. 3. 2015, přičemž ve správním spisu je založeno pouze odvolání uvedeného zmocněnce, které bylo správnímu orgánu doručeno dne 7. 4. 2015 e-mailem se zaručeným podpisem. Pokud pak stěžovatel v žalobě začal tvrdit, že odvolání podal obyčejným e-mailem již dříve, a to

údajně dne 30. 3. 2015 (dne 7. 4. 2015 pouze toto odvolání potvrdil e-mailem se zaručeným elektronickým podpisem), bylo nutno ve smyslu výše uvedeného prokázat, že podání učiněné dne 30. 3. 2015 bylo doručeno správnímu orgánu I. stupně nejpozději v poslední den odvolací lhůty. To v řízení prokázáno nebylo. Stěžovatel v řízení před krajským soudem předložil printscreen obrazovky, který podle stěžovatele potvrzuje, že poslední den lhůty doručil odvolání. Jak správně uvedl krajský soud, tímto printscreenem stěžovatel neprokázal, že odvolání doručil správnímu orgánu I. stupně dne 30. 3. 2015. Tímto printscreenem bylo možno prokázat maximálně odeslání podání, nikoliv to, že skutečně došlo správnímu orgánu I. stupně. Z výše uvedených důvodů, jakož i s přihlédnutím k obecně známé praxi zmocněnce stěžovatele a dalších osob (k tomu srov. např. věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 3 As 139/2014, 9 As 162/2014, 9 As 144/2014, 4 As 76/2015, 7 As 167/2015, 3 As 205/2014, 2 As 102/2015, 2 As 110/2015, 8 As 55/2015 atp.) není Nejvyšší správní soud názoru, že by v daném případě mělo stačit k potvrzení o doručení prosté prokázání odeslání e-mailu. Stěžovatel nepředložil žádný důkaz, ze kterého by bylo možno jednoznačně dovodit, že odvolání doručil správnímu orgánu I. stupně včas.

[13] Nejvyšší správní soud není ani názoru, že by krajský soud pochybil, pokud neprovedl stěžovatelem navrhované důkazy. Krajský soud v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu a Ústavního soudu (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 2. 2012, č. j. 2 As 102/2011 - 121; ze dne 28. 8. 2015, č. j. 2 As 43/2015 - 51; či rozhodnutí Ústavního soudu ze dne 24. 2. 2004, sp. zn. I. ÚS 733/01; ze dne 30. 6. 2004, sp. zn. IV. ÚS 570/03; ze dne 29. 6. 2004, sp. zn. II. ÚS 418/03; ze dne 23. 9. 2005, sp. zn. III. ÚS 359/05; ze dne 24. 7. 2014, sp. zn. IV. ÚS 714/13; ze dne 14. 11. 2002, sp. zn. III. ÚS 285/02, ze dne 12. 11. 2013, sp. zn. I. ÚS 1215/11 atp.), řádně zdůvodnil, z jakého důvodu nevyhověl důkazním návrhům stěžovatele. Ve shodě s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ve věci sp. zn. 8 As 6/2015 je třeba uvést, že nelze po správním orgánu ani soudu v každém případě požadovat, aby prokazoval doručení e-mailu účastníka řízení do elektronické podatelny (např. právě výslechy zaměstnanců podatelny, počítačem, ze kterého bylo odvolání odesláno, znaleckými posudky k fungování e-podatelny, nebo dokonce „*ohledáním podatelny*“). Takový přístup by s ohledem na množství elektronických podání kladl na správní orgány a následně soudy nepřiměřené nároky. Ostatně to sám nepřímou potvrzuje i stěžovatel, který uvedl, že „*důkazní návrh na ohledání podatelny úřadu je jistě nezvyklý a v jistém úhlu pohledu též extrémní*.“ Jak již bylo výše naznačeno, tím, že si účastník řízení zvolí elektronickou formu doručování, bere na sebe riziko nejen toho, že zpráva nebude doručena, ale i toho, že se doručení do elektronické podatelny orgánu veřejné moci nepodaří prokázat. S ohledem na obsah správního spisu, jakož i obecně známou praxi zmocněnce a zástupce stěžovatele (k tomu srov. rozsudky uváděný krajským soudem) není Nejvyšší správní soud názoru, že by právě jednání v dané věci měla být poskytnuta zvýšená ochrana (ve smyslu rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 9. 2015, č. j. 8 As 6/2015 - 37). Nutno doplnit, že ze správního spisu v dané věci nevyplývá, že by stěžovatel se správním orgánem I. stupně nemohl komunikovat elektronicky, resp. že by správní orgán I. stupně cíleně nepřijímal jeho elektronická podání. Ve správním spisu je založeno několik podání stěžovatele učiněných elektronicky, přičemž správní orgán I. stupně se jimi řádně a v souladu se zákonem zabýval.

pokračování

[14] Pro danou věc je přitom irelevantní, jak postupují jiné správní orgány při přijímání podání. Nejvyšší správní soud se mohl zabývat pouze postupem správního orgánu v dané věci. Pokud je stěžovatel názoru, že některé správní orgány nepostupují v souladu s právními předpisy, jeví se jako vhodné, aby to dotčeným orgánům, resp. jim nadřízeným orgánům bezodkladně sdělil. Stejně tak je pro danou věc irelevantní tvrzení stěžovatele obsažené v kasační stížnosti, že se „*pokusí shromáždit k termínu repliky k vyjádření žalovaného důkazy k tomuto svému tvrzení, ze kterého vyplývá, že skutečně není nutné, jak tvrdí krajský soud, aby úředník podatelny „úmyslně zatajil“ podání, ale že ztráta podání je situací, ke které u správních orgánů dochází.*“ Nejvyšší správní soud považoval podklady založené ve spisech za dostačující pro rozhodnutí ve věci a v souladu se zákonem (§ 109 odst. 1 s. ř. s.) nezasílal vyjádření žalovaného stěžovateli (žalovaný v něm navíc neuváděl žádnou pro věc relevantní skutečnost; pouze odkázal na své rozhodnutí a rozsudek krajského soudu). Ostatně stěžovatel podal kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu již v dubnu 2016 a měl tedy do rozhodnutí soudu dostatečný prostor k doplnění listin. Předmětnými listinami chtěl navíc dokládat tvrzení, že „*skutečně není nutné, jak tvrdí krajský soud, aby úředník podatelny „úmyslně zatajil“ podání, ale že ztráta podání je situací, ke které u správních orgánů dochází*“, tedy tvrzení, které nemá k podstatě dané věci žádnou relevanci.

[15] Se stěžovatelem nelze souhlasit ani v tom, že by na základě argumentace obsažené v rozsudku bylo možno pochybovat o tom, zda daná věc byla projednána nezávislým a nestranným soudem. Narušení nezávislosti či nestrannosti soudu nelze spatřovat v tom, že krajský soud přebírá závěry rozsudků Nejvyššího správního soudu (který se opakovaně vyjadřoval k postupu zmocněnce a zástupce stěžovatele, resp. dalších osob, které zastupují účastníky řízení v obdobných věcech). Byť je argumentace krajského soudu specifická, nepůsobuje v daném konkrétním případě nutnost zrušení rozsudku.

[16] S ohledem na výše uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

[17] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, nemá tedy právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože podle obsahu spisu mu v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. září 2016

JUDr. Tomáš Foltas
předseda senátu